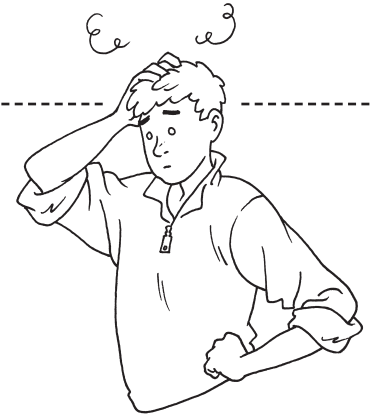

Naam :

School:

Nieuwe vrienden

Alex is zeer tegen zijn zin met zijn vader naar Amsterdam verhuisd. Hij vraagt zich af of hij hier wel nieuwe vrienden zal krijgen...

Opdracht 1

Heb je het stripverhaal *Nieuwe vrienden* gelezen? Zet de gebeurtenissen uit het stripverhaal in de goede volgorde. Schrijf bij elke tekening een cijfer:

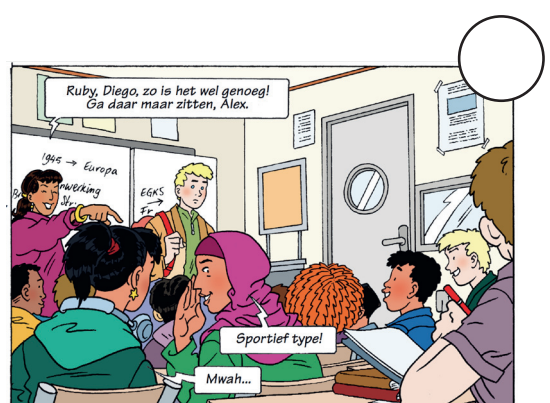
1 2 ~~3~~ 4 ~~5~~ 6 7 8

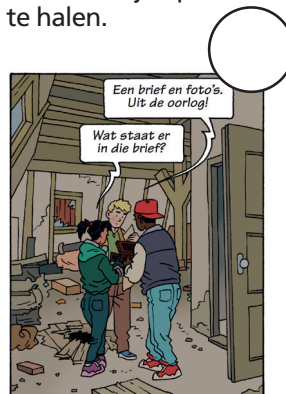
Alex krijgt een bericht van Benjamin. Hij komt pas in december naar Nederland om het kistje op te halen.

Alex scoort het winnende doelpunt in een belangrijke wedstrijd.

Op de eerste dag op zijn nieuwe school komt Alex te laat.

Alex, Aylin en Diego vinden een kistje uit de oorlog met een brief, foto's en een ring.

De ochtend na de reis naar Berlijn haalt Aylin Alex op om samen naar school te gaan.

Alex helpt Safira als de scooterrijder haar uitscheldt.

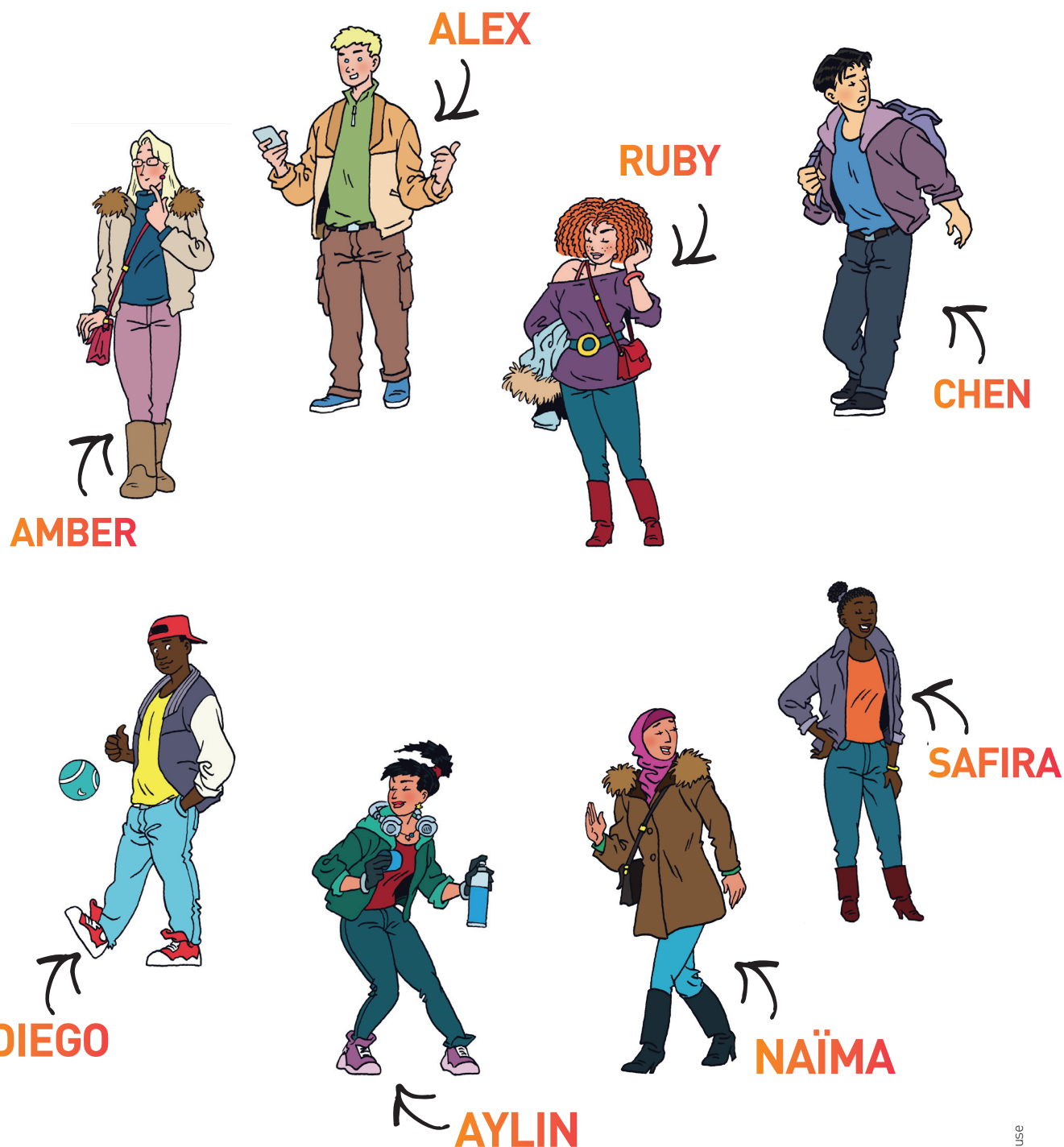
Als Aylin te laat is en naar huis rent, denkt Alex te weten hoe haar ouders zijn.

Alex en Aylin vertellen elkaar meer over hun ouders. Ze worden vrienden in Berlijn.

Opdracht 2

Wie zijn aan het begin van het stripverhaal vrienden/vriendinnen?
Trek een **blauwe** lijn tussen die personen.

Opdracht 3

Wie zijn aan het einde van het stripverhaal vrienden/vriendinnen van elkaar?
Trek een **rode** lijn tussen die personen.

Naam :

School:

De nieuwe

De klasgenoten van Alex hebben meteen een 'snel oordeel' over hem. Naïma zegt tegen haar vriendin 'sportief type' en Diego noemt Alex een 'boer'.

Opdracht 1

Wat weet jij over Alex? Schrijf drie dingen op over Alex.

1 >

2 >

3 >

Khawhish:

'Als je zegt waar je vandaan komt, dan hebben mensen wel een idee over hoe je bent. Ik weet niet wat mensen van mij denken. Ik ben gewoon een Nederlands stadsmeisje!'

Wie ben jij? (inleiding bij opdracht 2)

Ieder mens heeft een eigen identiteit. Ook jij. Je bent een jongen of een meisje, onderdeel van een gezin, leerling op een school, je bent goed in muziek of in voetbal en misschien heb je een bepaald geloof. Deze en nog veel meer dingen samen vormen je identiteit.

Verzameling – Je identiteit bestaat dus uit veel dingen samen. Van sommige dingen zeg je zelf 'dit hoort bij mij'. Je identiteit wordt ook bepaald door wat anderen van je vinden.

Uniek! – Je bent uniek in wie je bent, maar je identiteit laat ook zien met wie je verbindingen hebt, tot welke familie je behoort bijvoorbeeld of wie je klasgenoten zijn.

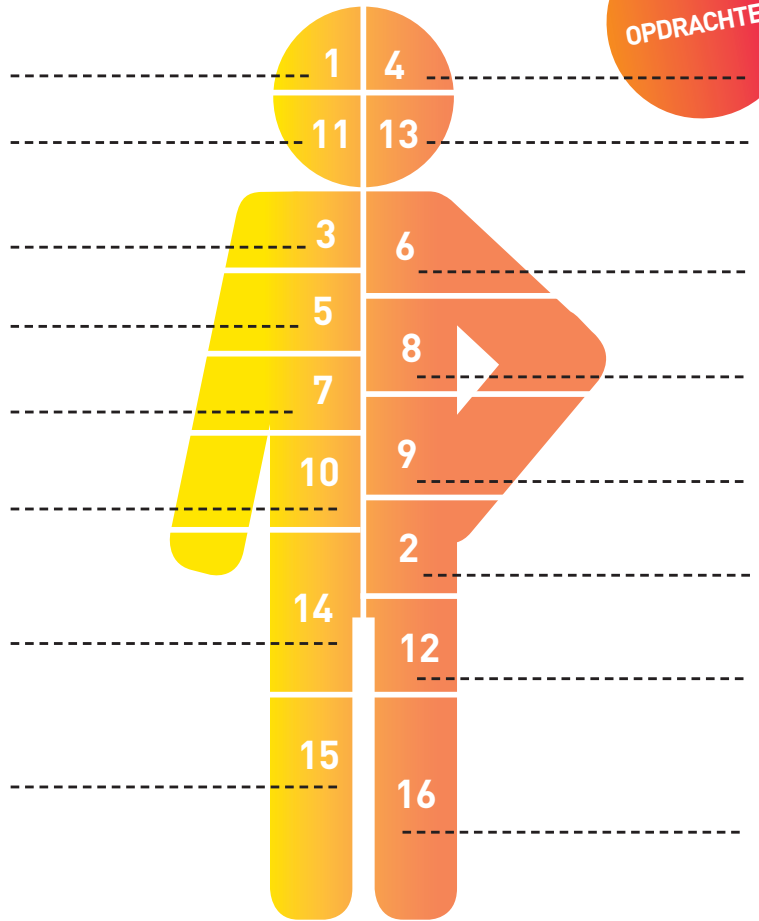
Veranderen – Je wordt vanzelf ouder en in de loop van de tijd krijg je andere vrienden en hobby's. Je gaat andere kleding dragen of misschien ben je verhuisd. Dus je identiteit is altijd aan het veranderen.

Snel oordelen – Als je iemand voor het eerst ziet, dan denk je dat je al heel snel weet hoe iemand zal zijn. Dat is het 'snelle oordeel'.

Opdracht 2

Schrijf de antwoorden op de lijntjes met hetzelfde nummer.

1. Wat is je naam?
2. In welk plaats ben je geboren?
3. In welke maand ben je jarig?
4. Welke kleur hebben je ogen?
5. Hoeveel personen wonen er bij jou thuis?
6. Dit geloof spreekt mij aan...
7. Na schooltijd ga ik het liefst...
8. Dit doe ik liever niet...
9. Mijn lievelingsmuziek/instrument.
10. Mijn favoriete sport/game.
11. Wat is je lievelingseten?
12. Waar zou je graag heen willen op vakantie?
13. Noem een goede eigenschap van jezelf.
14. Dit vind ik belangrijk in mijn leven...
15. Wat wil je later worden?
16. Een belangrijke gebeurtenis in mijn leven...

Opdracht 3

- 3A Geef de antwoorden die hetzelfde blijven een rode rand.
- 3B Welke antwoorden kunnen veranderen? Maak deze randen blauw.

Opdracht 4

Ga naast iemand zitten in de klas die in dezelfde maand jarig is. Vergelijk je profiel met elkaar. Omcirkel de woorden die jullie allebei hebben opgeschreven.

Opdracht 5

- 5A Hoe vind jij het voor Alex dat hij op zijn eerste dag op zijn nieuwe school gepest wordt? **Kruis** jouw antwoord aan.

- Heel erg
- Erg
- Niet erg

- 5B Stel je voor dat in jouw klas een nieuwe leerling komt. Hoe zou je het voor hem of haar makkelijker kunnen maken? **Geef twee tips:**

Mart:
 'Ik ben verhuisd en moest toen naar een nieuwe school. Er was daar gelukkig meteen een jongen die aardig tegen me deed. Dat maakt het wel gemakkelijker.'

Naam :

School:

Een geintje?!

In de nieuwe klas bij Alex zit Chen. Klasgenoten noemen hem 'Stille'. Hij wordt vaak gepest. Wie durft tegen de groep in te gaan en Chen te helpen?

Opdracht 1

Wat vind jij ervan dat klasgenoten overgooien met de tas van Chen?

- Heel erg
- Erg
- Niet erg

Omdat:

Opdracht 2

De tas van Chen wordt overgegooid. Als je naar de situatie op het schoolplein kijkt, dan zie je een slachtoffer, daders, toeschouwers en een helper. **Verbind de personen met de rollen dader, helper, slachtoffer en toeschouwer.**

Bloeme:

'We hadden een groepschat met de klas en daar zat een wat dikker meisje bij. Ze werd echt heel erg gepest. De jongens zeiden tegen haar via die chat dat ze dik was en ze stuurden plaatjes rond van dikke mensen met: "Hier lijkt jij op". Met alle meisjes hebben we daar wat van gezegd en toen werd het wel wat minder.'

Dader	Slachtoffer	Helper	Toeschouwer
Chen	Safira	Amber	Aylin

Opdracht 3

3A: Vind je Alex een dader?

- Ja
- Nee

Omdat:

3B Is het voor Aylin moeilijk om te helpen?

- Ja
- Nee

Omdat:

Pesten. Wat kun jij ertegen doen? (inleiding bij opdracht 4)

Als iemand pest dan valt hij iemand anders met opzet regelmatig lastig. Bijvoorbeeld door steeds grappen te maken, spullen af te pakken, iemand uit te schelden, buiten te sluiten of te bedreigen. Vaak voelt de pester zichzelf beter en sterker dan die ander. Ook krijgt hij of zij door het pestgedrag meer aandacht van anderen. Voor degene die gepest wordt – het

slachtoffer – is het moeilijk om in zijn eentje het pesten te stoppen. Als klasgenoot kun je daarbij helpen. Dat kan zoals Aylin door in te grijpen. Maar je kunt ook iets kleins doen, bijvoorbeeld door niet mee te lachen en te zeggen dat je het niet goed vindt wat er gebeurt. Zo kun je op verschillende manieren helpen tegen pesten en draag je bij aan een betere sfeer.

Opdracht 4

Stel je voor, jij bent een klasgenoot van Chen. Hoe kun jij Chen helpen? Kruis de actie(s) aan die het beste bij jou passen.

- Ik doe niet mee en kijk afkeurend om te laten zien dat ik dit niet oké vind.
- Ik haal een docent of een conciërge erbij om Chen te helpen.
- Ik ga met een tas van een ander overgooien in de hoop dat ze Chen vergeten.
- Ik spreek een klasgenoot aan om samen Chen te helpen.
- Achteraf ga ik naar Chen om te zeggen dat ik het vervelend voor hem vind.

Anders, namelijk ...

.....

.....

.....

Opdracht 5

5A: Iedereen heeft weleens een peestsituatie meegemaakt. Schrijf op wat er gebeurde.

.....

.....

.....

5B: Welke tips om pesten tegen te gaan wil jij onthouden? Schrijf deze twee tips op:

Tip 1:

.....

.....

Tip 2:

.....

.....

Naam :

School:

Het karretje

Aylin zit bij Alex in de klas. Zij heeft net als Naïma een bijbaan in de supermarkt. Meestal is het werk leuk, maar soms...

Opdracht 1

Aylin wordt door de moeder 'die Fatima' genoemd. Waarom is Aylin daar zo boos over?

- Ze heet geen Fatima.
- Ze vindt het discriminerend.
- Het jongetje keek zelf niet goed uit.
- Ze had al een rottag.

Opdracht 2

Wat vind jij ervan dat moeder Aylin uitmaakt voor 'die Fatima'?

- Heel erg
- Erg
- Niet erg

Omdat _____

Mohammed:
 'Ik word weleens uitgescholden voor "koelie", een Indiase arbeider. Ik reageer er meestal niet op. Soms vind ik het wel vervelend, soms niet. Dan kan ik er de grap van inzien. Maar ik word dus wel beoordeeld op mijn uiterlijk hier op school.'

Opdracht 3

Vind jij dat de manager het voor Aylin op had moeten nemen?

- Ja
- Nee

Omdat _____

Wie ben jij?

Bij discriminatie gaat het om een handeling. Je zegt of doet iets en maakt daarmee onderscheid op basis van een kenmerk dat er voor de situatie niet toe doet. Bijvoorbeeld iemand wordt uitgescholden vanwege zijn huidskleur of iemand krijgt een baan niet omdat hij of zij homoseksueel is. Dat zijn voorbeelden van discriminatie.

Wat is het verschil tussen een vooroordeel en discriminatie?

Een vooroordeel is een oordeel vooraf over een groep of mensen uit een groep. Zonder dat je iemand kent, heb je je mening al gevormd. Een vooroordeel is meestal negatief, soms positief. Vooroordelen zijn gedachten in je hoofd. Iedereen heeft vooroordelen. De vraag is: wat doe je met deze vooroordelen? Zolang je (negatieve) vooroordelen niet uit, kwets je niemand.

Opdracht 4

Als Alex door zijn nieuwe buurt loopt, ziet hij jongens voetballen op een plein (pagina 12). Kijk nog eens naar de afbeelding. Vind je dit een voorbeeld van discriminatie?

- Ja Nee

Omdat:

Opdracht 5

Wat had de manager van de supermarkt tegen de klant kunnen zeggen om Aylin te helpen?

Schrijf een nieuwe tekst.

Naam :

School:

Langs de lijn

Bij sportwedstrijden wordt soms gescholden langs de lijn. Ook in de strip gebeurt dit. Sommige scheldwoorden komen harder aan dan andere. Hoe kan dat?

Opdracht 1

Wat vind jij van het schelden met het woord 'homo's' langs de lijn?

- Heel erg
- Erg
- Niet erg

Omdat

Opdracht 2

In de kleedkamer gebruiken de spelers verschillende scheldwoorden voor elkaar, zoals 'kaaskoppen' en 'mocro'. Wat vind jij daarvan?

- Heel erg
- Erg
- Niet erg

Omdat

Joris:

'Ik ken redelijk veel homo-seksuele mensen, maar ik heb ook veel vrienden die schelden met woorden als "gay" en "homo", dus dat zit wel een beetje in mijn hoofd. Ik heb ook weleens dat ik per ongeluk homo zeg, maar ik bedoel daar niets mee. Ik zat op voetbal en ik heb regelmatig meegemaakt dat mensen dit roepen op het veld. Heel erg!'

Schelden met wie je bent...

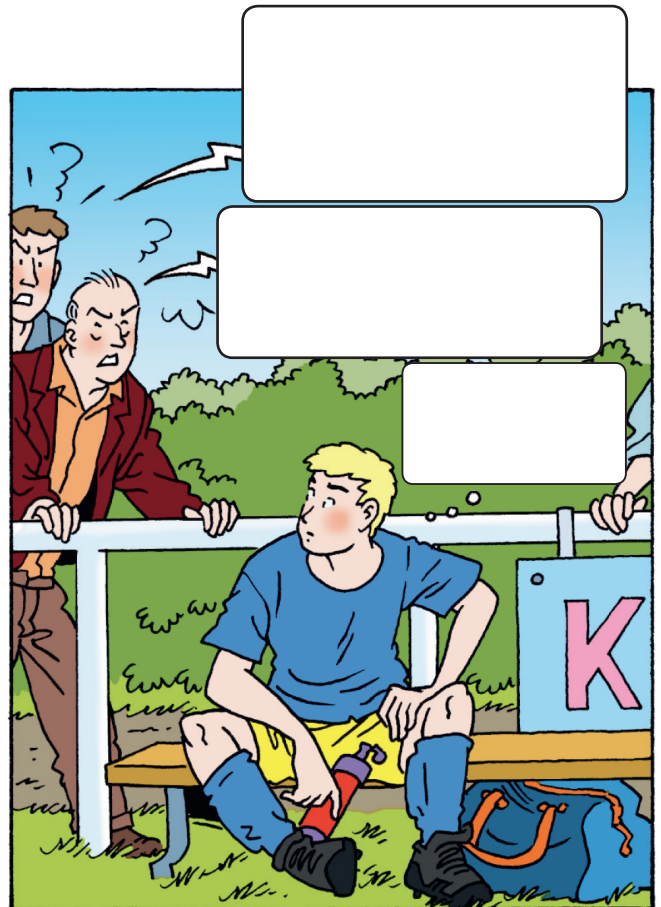
Een scheldwoord is een woord dat wordt gebruikt om iemand te beledigen. Of je iets wel of niet erg vindt, hangt af van jezelf, de situatie en wie het zegt. Als jouw beste vriend je een bijnaam geeft – bijvoorbeeld 'rooie' omdat je rood haar hebt – vind je dat misschien wel leuk als je met z'n tweeën bent. Maar als je vriend je 'rooie' noemt waar de hele klas bij is dan vind je dit waarschijnlijk minder leuk. Laat staan als een tegenstander op het sportveld je 'rooie' noemt. Je wilt door de tegenstander niet uitgescholden worden omdat je rood haar hebt.

Over schelden en vooroordelen

Langs de lijn en in de kleedkamer zie je dat mensen schelden met de namen van groepen, zoals 'homo's', 'kaaskoppen', en 'mocro's'. Aan al deze groepen zijn vooroordelen verbonden. Een vooroordeel is een oordeel vooraf over een groep of mensen uit een groep. Meestal is een vooroordeel negatief. De man langs de lijn noemt de spelers homo's. Hij vindt dat de spelers zich te veel aanstellen. Zijn vooroordeel is: homo's zijn aanstellers. Omdat het schelden met groepen, zoals homo's, vaak gebeurt, lijkt het alsof mensen dat normaal vinden. Maar is dat wel normaal?

Opdracht 3

De ballons zijn leeggemaakt. Schrijf er zelf iets in dat positief is.

Opdracht 4 Alex en Aylin hebben vooroordelen over elkaars thuissituatie

4A: Klopt het beeld dat Alex heeft?

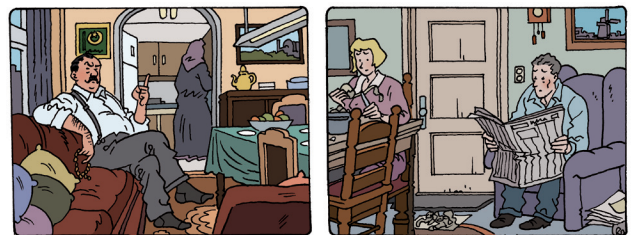
- Ja
- Nee

Omdat

4B: Klopt het beeld dat Aylin heeft?

- Ja
- Nee

Omdat

4C: Welke twee tips geef jij Alex en Aylin zodat zij de vooroordelen van elkaars thuissituatie kunnen bijstellen?

Tip 1:

Tip 2:

Naam :

School:

Wat kun jij doen?

Opdracht 1

In het stripverhaal *Nieuwe vrienden* en de lesmaterialen ben je verschillende situaties tegengekomen.

KNIPVEL – WAT KUN JIJ DOEN?

De moeder in de supermarkt noemt Aylin 'die Fatima' (pagina 35).	
De scooterrijder scheldt Safira uit (pagina 44).	
Alex vraagt waar Aylin vandaan komt (pagina 22).	
Ruby en Diego maken opmerkingen over Chen en Alex (pagina 10).	
Aylin is boos op haar klasgenoten die op het monument springen (pagina 49).	
Langs de lijn van het voetbalveld wordt gescholden (pagina 40).	
Klasgenoten gooien met de tas van Chen (pagina 31).	
Als Aylin te laat is en naar huis rent, denkt Alex te weten hoe haar ouders zijn (pagina 25).	

Knip uit!

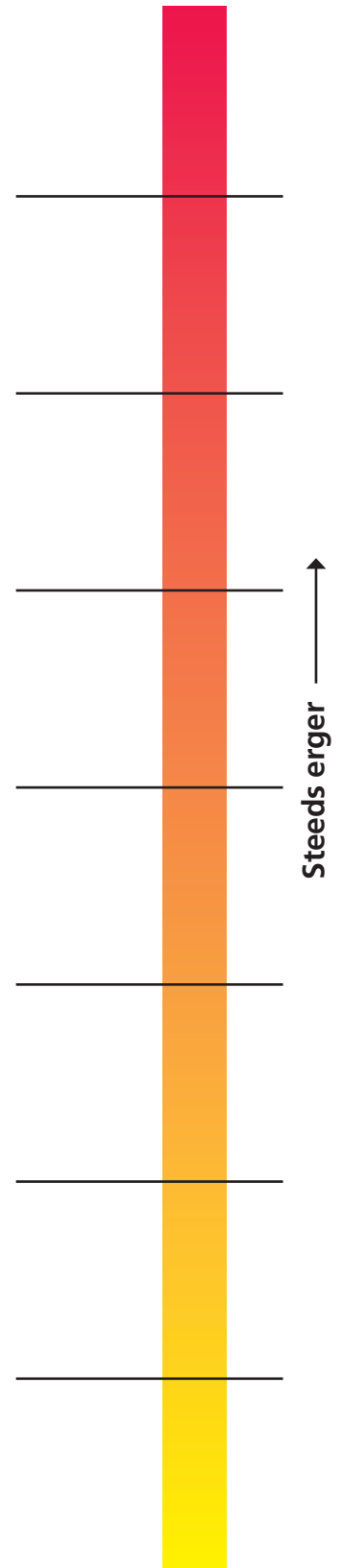
1A: Knip de acht gebeurtenissen op het aparte knipvel uit.

1B: Wat vind jij erger? Plaats de gebeurtenissen op de meningslijn hiernaast.

1C: Bespreek met een klasgenoot je keuzes. Schrijf twee argumenten op.

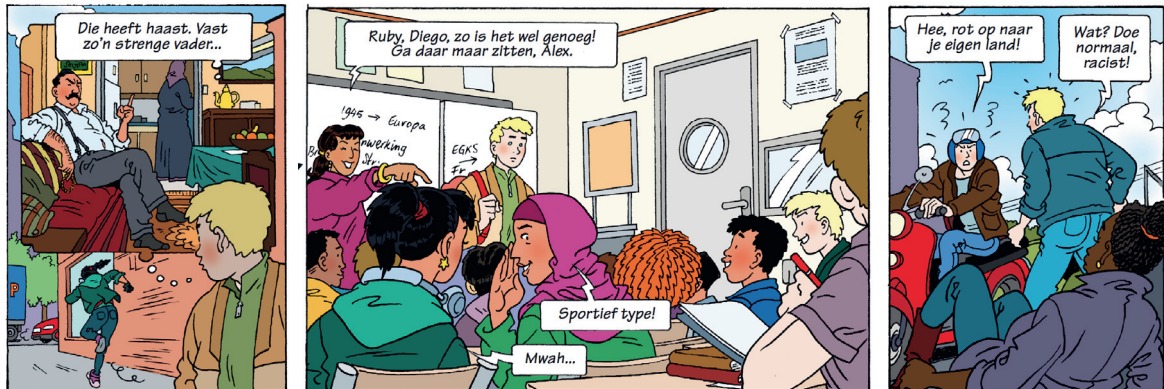
1 >

2 >

Opdracht 2

Verbind de woorden snel oordeel, vooroordeel en discriminatie met 3 gebeurtenissen.

- Vooroordeel
- Discriminatie
- Snel oordeel

Opdracht 3

Als Safira wordt uitgescholden door de scootrijder, grijpt Alex in.

3A: Alex helpt Safira. Wat vind je daarvan?

- Goed
- Niet goed

Omdat,

3B: Wat kun je doen als je slachtoffer bent?
Bedenk een tip.

.....

3C: Wat kun je doen als je toeschouwer bent?
Bedenk een tip.

.....

Nieuwe vrienden...

Het stripverhaal *Nieuwe vrienden* heeft een open einde. Niet alles is opgelost. Hoe gaat het verder met Alex en Aylin? En met Ruby? Er zijn gelukkig wel een aantal dingen positief veranderd! Kun jij er drie noemen?

- 1 >
- 2 >
- 3 >

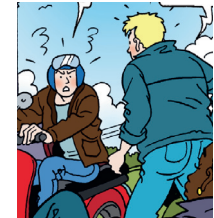
Als makers van de strip *Nieuwe vrienden* en de lesmaterialen hopen we dat je het leuk en leerzaam hebt gevonden. Heb je nog vragen of tips? Dan kun je ons mailen: young@annefrank.nl

KNIPVEL – WAT KUN JIJ DOEN?

De moeder in de supermarkt
noemt Aylin 'die Fatima'
(pagina 35).

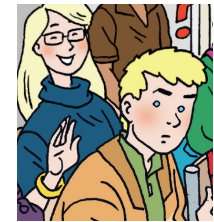
De scootrijder scheldt Safira uit
(pagina 44).

Alex vraagt waar Aylin
vandaan komt
(pagina 22).

Ruby en Diego maken
opmerkingen over Chen en Alex
(pagina 10).

Aylin is boos op haar klasgenoten
die op het monument springen
(pagina 49).

Langs de lijn van het
voetbalveld wordt gescholden
(pagina 40).

Klasgenoten gooien
met de tas van Chen
(pagina 31).

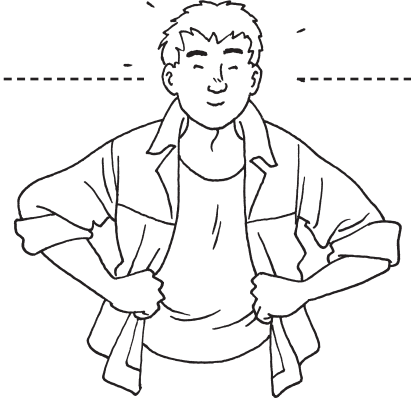
Als Aylin te laat is en naar huis rent,
denkt Alex te weten hoe haar ouders zijn
(pagina 25).

Knip uit!

Naam :

School:

Toen en nu

Striptekenaar Eric Heuvel heeft bij veel tekeningen goed gekeken naar echte plekken in Amsterdam en Berlijn. Hier zie je allemaal foto's van de plekken die hij heeft getekend van de buurt waar Alex woont.

Opdracht 1

Hoe goed heb jij de tekeningen bekeken?
Schrijf bij elke foto het nummer van de pagina.

Handwerkers Vriendenkring

Aylin herkent een van de oude foto's die in het kistje zitten meteen. Samen met Alex gaat ze naar de plek toe waar de foto in de oorlog gemaakt is. Op de speciale steen staat dat de woningen door de Handwerkers Vriendenkring vanaf 1917 zijn gebouwd.

De Handwerkers Vriendenkring (HVV) was een vereniging die het leven van arbeiders en hun gezinnen wilde verbeteren. Vooral joodse arbeiders en handwerkers waren lid. De Handwerkers Vriendenkring organiseerde veel dingen voor haar leden: er werd voorlichting gegeven over gezondheid, mensen konden een opleiding volgen, er werd een speeltuin aangelegd en er was opvang voor straatjongeren. Ook bouwde de Vriendenkring voor arme gezinnen betere woningen, zoals in de buurt van Alex en Aylin.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd Handwerkers Vriendenkring door de Duitse bezetter verboden, omdat het gezien werd als een joodse vereniging. De meeste joden die in huizen van de Handwerkers Vriendenkring woonden, zijn door de nazi's en hun handlangers gedeporteerd en in de concentratiekampen vermoord. In de Hongerwinter (1944-1945) werden houten kozijnen en vloeren uit de leegstaande huizen gesloopt, zodat mensen hout voor in de kachels hadden. Aan het einde van de oorlog stonden de huizen er – voor wat er nog van over was – verlaten bij.

© AFSy/Fotografie Charlotte Bogaert
 © Stadsarchief Amsterdam/ J. Hofman
 © ANP/Albert de Jong
 © Stadsarchief Amsterdam/ J. Hofman

Opdracht 2 Net als in de buurt van Alex en Aylin zijn er in jouw omgeving waarschijnlijk ook sporen van de oorlog. Ga in je eigen buurt op zoek naar plekken of personen die iets kunnen vertellen over de geschiedenis. Denk bijvoorbeeld aan een oude foto, straatnaam, een oude buurman of -vrouw, een oorlogsmonument of een gebouw.

2A: Welke plek of persoon heb je in gedachten?

2B: Schrijf op hoe je aan meer informatie en afbeeldingen van deze plek of persoon kunt komen.

2C: Plak hieronder de afbeeldingen van toen en nu. Schrijf eronder wat je te weten gekomen bent.

TOEN

NU